Европейски парламент
2019-2024

Комисия по външни работи

2023/2118(INI)

7.7.2023

ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – Годишен доклад за 2023 г.
(2023/2118(INI))

Комисия по външни работи

Докладчик: Начо Санчес Амор

PR_INI

Съдържание

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....3

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....16

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – Годишен доклад за 2023 г.
(2023/2118(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,

– като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека,

– като взе предвид членове 2, 3, 8, 21 и 23 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),

– като взе предвид членове 17 и 207 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и други договори и инструменти на ООН в областта на правата на човека,

– като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права,

– като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за преследване и наказване на престъплението геноцид от 1948 г. и резолюция 43/29, приета от Съвета на Организацията на обединените нации по правата на човека на 22 юни 2020 г., относно предотвратяването на геноцида,

– като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 18 декември 1979 г.,

– като взе предвид Декларацията от 25 ноември 1981 г. за премахване на всички форми на нетърпимост и дискриминация, основани на религиозна принадлежност или убеждения, провъзгласена с резолюция 36/55 на Общото събрание на Организацията на обединените нации,

– като взе предвид Декларацията на Организацията на обединените нации за правата на лицата, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства, от 18 декември 1992 г.,

– като взе предвид Декларацията на ООН относно защитниците на правата на човека, приета с консенсус с Резолюция 53/144 на Общото събрание на ООН на 9 декември 1998 г.,

– като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 20 ноември 1989 г. и двата факултативни протокола към нея, приети на 25 май 2000 г.,

– като взе предвид Договора на ООН за търговията с оръжие, който влезе в сила на

24 декември 2014 г., и Кодекса за поведение на ЕС при износа на оръжие от 5 юни 1998 г.,

– като взе предвид Пекинската декларация на Организацията на обединените нации от септември 1995 г.,

– като взе предвид Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие на Организацията на обединените нации, приета на 25 септември 2015 г., и по-специално цели 1, 4, 5, 8 и 10 от нея,

– като взе предвид конвенциите на Съвета на Европа от 4 април 1997 г. за защита на правата на човека и на човешкото достойнство във връзка с прилагането на постиженията на биологията и медицината и допълнителните протоколи към тях, от 16 май 2005 г. относно действията срещу трафика на хора и от 25 октомври 2007 г. за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие,

– като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа от 11 май 2011 г. за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие („Конвенцията от Истанбул“), която не всички държави членки са ратифицирали,

– като взе предвид Протокол № 6 към Конвенцията на Съвета на Европа от 28 април 1983 г. за защита на правата на човека и основните свободи относно премахването на смъртното наказание,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1998 на Съвета от 7 декември 2020 г. относно ограничителните мерки срещу тежките нарушения на правата на човека[1],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета[2],

– като взе предвид заключенията на Съвета от 20 февруари 2023 г. относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2023 г.,

– като взе предвид плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 – 2024 г., приет от Съвета на 17 ноември 2020 г., и неговия средносрочен преглед, приет на 9 юни 2023 г.,

– като взе предвид Плана за действие на ЕС относно равенството между половете и овластяването на жените във външните дейности на ЕС за 2021—2025 г. (GAP III),

– като взе предвид Стратегията на ЕС за правата на детето (2021—2024 г.),

– като взе предвид Ръководните принципи на ЕС относно защитниците на правата

[1] ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 1.
[2] ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1.

на човека, приети от Съвета на 14 юни 2004 г.,

– като взе предвид Насоките на ЕС за утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право от 2005 г., актуализирани през 2009 г.,

– като взе предвид насоките на ЕС относно смъртното наказание, актуализирани от Съвета на 12 април 2013 г.,

– като взе предвид насоките на ЕС за насърчаване и защита на упражняването на всички човешки права от лесбийките, гейовете, бисексуалните, трансполовите и интерсексуалните лица (ЛГБТИ), приети на 24 юни 2013 г.,

– като взе предвид Насоките на ЕС в областта на правата на човека относно свободата на изразяване онлайн и офлайн, приети от Съвета на 12 май 2014 г.,

– като взе предвид насоките на ЕС в областта на правата на човека по отношение на недискриминацията във външната дейност, приети от Съвета на 18 март 2019 г.,

– като взе предвид насоките на ЕС в областта на правата на човека по отношение на безопасната питейна вода и добрите санитарни условия, приети от Съвета на 17 юни 2019 г.,

– като взе предвид преразгледаните насоки за политиката на ЕС към трети страни по отношение на изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание, приети от Съвета на 16 септември 2019 г.,

– като взе предвид преразгледаните насоки на ЕС относно диалозите за правата на човека с партньорски/трети държави, приети от Съвета на 22 февруари 2021 г.,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 12 септември 2012 г., озаглавено „Корените на демокрацията и устойчивото развитие: ангажираността на Европа с гражданското общество в областта на външните отношения“ (COM(2012)0492),

– като взе предвид заключенията на Съвета от 10 март 2023 г. относно ролята на гражданското пространство за защитата и насърчаването на основните права в ЕС,

– като взе предвид предложението на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (COM(2022)0071),

– като взе предвид Годишния доклад на ЕС относно правата на човека и демокрацията по света през 2022 г.,

– като взе предвид своята награда „Сахаров“ за свобода на мисълта,

– като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2019 г. относно насоки на ЕС и мандат на специалния пратеник на ЕС за утвърждаване на свободата на вероизповеданието и убежденията извън ЕС[3],

[3] ОВ C 411, 27.11.2020 г., стр. 30.

– като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2020 г. относно равенството между половете в рамките на външната политика и политиката на сигурност на ЕС[4],

– като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно защитата на правата на човека и външната политика на ЕС в областта на миграцията[5],

– като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно последиците от изменението на климата върху правата на човека и ролята на защитниците на околната среда по този въпрос[6],

– като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (т.нар. закон „Магнитски“ на ЕС)[7],

– като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно определянето на основаното на пола насилие като нова област на престъпност по смисъла на член 83, параграф 1 от ДФЕС[8],

– като взе своята препоръка от 17 февруари 2022 г. до Съвета и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно корупцията и правата на човека[9],

– като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2023 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2022 г.[10], както и предходните си резолюции по предишни годишни доклади,

– като взе предвид своите резолюции относно нарушенията на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава (известни като резолюции по неотложни въпроси), приети в съответствие с член 144 от своя Правилник за дейността след 2019 г., по-специално приетите през 2022 г. и 2023 г.,

– като взе предвид член 54 от своя Правилник на дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0000/2023),

A. като има предвид, че Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, принципите на правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, както се посочва в член 2 от ДЕС; като има предвид, че действията на Съюза в световен мащаб се ръководят от

[4] ОВ C 404, 6.10.2021 г., стр. 202.
[5] ОВ C 15, 12.1.2022 г., стр. 70.
[6] ОВ C 15, 12.1.2022 г., стр. 111.
[7] ОВ C 99, 1.3.2022 г., стр. 152.
[8] ОВ C 117, 11.3.2022 г., стр. 88.
[9] ОВ C 342, 6.9.2022 г., стр. 295.
[10] Приети текстове, P9_TA(2023)0011.

универсалността и неделимостта на правата на човека;

Б. като има предвид, че съгласно Договорите ефективната закрила и защита на правата на човека и демокрацията са в основата на външната дейност на ЕС;

В. като има предвид, че последователността и съгласуваността между вътрешните и външните политики на ЕС са от ключово значение за постигането на ефективна политика на ЕС в областта на правата на човека;

Г. като има предвид, че държавите, които гарантират на всеки човек възможността да упражнява своите човешки права, са демокрации; като има предвид, че основаното на правила многостранно сътрудничество е най-добрата организационна система за защита на демокрациите;

Д. като има предвид, че броят на автокрациите се увеличава, като според Университета в Гьотеборг 70% от световното население понастоящем живее под авторитарно управление[11]; като има предвид, че това нарастване на авторитаризма, нелиберализма и популизма застрашава основания на правила световен ред, закрилата и насърчаването на правата на човека по света, както и ценностите и принципите, на които се основава Съюзът;

Е. като има предвид, че тазгодишният средносрочен преглед на Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г. показа, че въпреки постигнатия до момента напредък е необходимо да се направи повече, особено в контекста на безпрецедентните предизвикателства, пред които е изправен светът след приемането му;

Справяне с глобалните тенденции и основните предизвикателства

1. отново потвърждава универсалността и неделимостта на правата на човека и достойнството, присъщо на всяко човешко същество; отново потвърждава задължението на ЕС и неговите държави членки да насърчават и защитават демокрацията и универсалността на правата на човека по света;

2. подчертава, че ЕС трябва да бъде напълно подготвен да противодейства на възхода на авторитаризма, нелиберализма и популизма, както и на нарастващите атаки срещу универсалността на правата на човека, демокрацията и международното хуманитарно право;

3. осъжда засилващата се тенденция на нарушаване на правата на човека и демократичните ценности по света, като например екзекуции, изтезания, произволни арести и задържания, репресии срещу гражданското общество и политическите опоненти, прекомерна употреба на насилие от страна на публичните органи, цензура и заплахи за независимите медии, наред с другото; изразява съжаление относно отслабването на защитата на демократичните

[11] Университет в Гьотеборг, „The world is becoming increasingly authoritarian - but there is hope“ („Светът става все по-авторитарен — но има надежда“), 2 март 2023 г. https://www.gu.se/en/news/the-world-is-becoming-increasingly-authoritarian-but-there-is-hope.

институции и свиването на пространството за гражданските общества по света;

4. посочва увеличения набор от инструменти, използвани от авторитарните и нелибералните режими за изграждане на рамка за подкопаване на правата на човека чрез законодателни и незаконодателни разпоредби, които се използват за заглушаване и сплашване на гражданското общество, упражняване на контрол върху съдебната система и преследване на защитници на правата на човека, наред с другото, като се ограничава упражняването на основните права, което е грубо нарушение на техните международни задължения в областта на правата на човека;

5. отбелязва със задоволство, че в този контекст на големи предизвикателства пред правата на човека в световен мащаб съществуват и „светли точки за правата на човека“; подчертава необходимостта от по-стратегическа комуникация относно правата на човека и демокрацията чрез разпространяване на новини за положителните резултати, политиките и най-добрите практики; подкрепя инициативата „Добри истории за правата на човека“[12] като начин за насърчаване на положителните истории за правата на човека;

Отговор на предизвикателствата в областта на универсалните права на човека и демокрацията

Спазване на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право

6. подчертава необходимостта от спазване на международното хуманитарно право; призовава за ефективно гарантиране на бързото и безпрепятствено преминаване на хуманитарна помощ по време на въоръжени конфликти и за систематично създаване на хуманитарни коридори, когато и където е необходимо в ситуации на въоръжени конфликти и война; осъжда катастрофалните хуманитарни последици и нарушенията на правата на човека, причинени от съвременните войни и конфликти в световен мащаб; посочва последиците, свързани с пола, от въоръжените конфликти, както и последиците от тях за околната среда;

Право на живот: към всеобщо премахване на смъртното наказание

7. отбелязва, че въпреки тенденцията в някои държави извън ЕС за предприемане на стъпки за премахване на смъртното наказание, все още съществуват значителни предизвикателства в това отношение; изразява съжаление относно факта, че в други държави извън ЕС броят на изпълнените смъртни присъди е достигнал най-високото си равнище през последните пет години; подновява призива си към всички държави да премахнат смъртното наказание или да въведат незабавен мораториум като първа стъпка към неговото премахване;

Право на свобода на изразяване, свобода на медиите и право на информация

8. изразява дълбока загриженост във връзка с нарастващите пречки пред свободата на изразяване и свободата на медиите по света, особено за журналистите; осъжда цензурата на журналисти, защитници на правата на човека и организации на

[12] https://goodhumanrightsstories.net/.

гражданското общество чрез прилагането на т.нар. закони за „чуждестранните агенти“, както и други законодателни и незаконодателни мерки, приети от авторитарни и нелиберални режими; припомня дълбоката си загриженост във връзка с използването на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, с цел тяхното заглушаване;

Право на свобода на мисълта, съвестта, религията и убежденията

9. отново изразява своята загриженост във връзка с нарушенията на правото на свобода на мисълта, съвестта, религията и убежденията; изразява съжаление относно инструментализирането на идентичността, свързана с религията или убежденията, за политически цели и изключването на малцинствата, основани на религия и убеждения, и на религиозни общности в някои държави извън ЕС; препоръчва специалният пратеник да работи в тясно сътрудничество и по допълващ се начин със специалния представител на ЕС (СПЕС) за правата на човека и работната група на Съвета по правата на човека и за тази цел счита, че специалният пратеник за насърчаване на свободата на религията и убежденията извън ЕС следва да бъде интегриран в Европейската служба за външна дейност по начин, подобен на този на другите специални пратеници и специални представители на ЕС;

Право на равенство и недискриминация

10. отново осъжда всички форми на расизъм, нетърпимост, ксенофобия и дискриминация въз основа на раса, етническа принадлежност, националност, социална класа, увреждане, каста, религия, убеждения, възраст, сексуална ориентация или полова идентичност; осъжда нарастващата международна заплаха от изказвания, подбуждащи към омраза, включително онлайн; отново подчертава решаващата роля на образованието и диалога за насърчаване на толерантността, разбирателството и многообразието;

Право на защита от изтезания и нечовешко или унизително отнасяне

11. осъжда всяко действие или опит за легализиране, подстрекаване, разрешаване или съгласие или приемане на изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или методи на наказание при всякакви обстоятелства;

Право на участие на обществеността

12. отбелязва, че правото на участие в свободни и честни избори не се зачита в авторитарните и нелибералните режими; подчертава, че тези режими провеждат фалшиви избори с цел укрепване на властта си, тъй като при тях липсва реално политическо оспорване и плурализъм; отново призовава ЕС да проучи възможността за въвеждане на постоянна покана за наблюдение на избори в рамките на демократичната клауза в споразуменията на ЕС, общата схема от преференции и еквивалентни механизми;

Права на жените и равенство между половете

13. подчертава, че правата на жените и равенството между половете са абсолютно

необходими и неделими права на човека, както и основа за принципите на правовата държава и устойчиви демокрации; изразява съжаление относно факта, че милиони жени и момичета продължават да се сблъскват с дискриминация и насилие, особено в контекста на конфликти, и са лишени от тяхното достойнство, автономност и дори живот; призовава ЕС, неговите държави членки и единомислещи партньори да увеличат усилията си за гарантиране на пълноценното упражняване и защита на техните права на човека; призовава за Харта на ЕС за правата на жените; осъжда най-категорично засилващите се атаки срещу сексуалното и репродуктивното здраве и права по света, както и насилието, основано на пола; приветства присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул;

Права на мигрантите и бежанците

14. осъжда подкопаването на правата на човека и безопасността на мигрантите, бежанците и принудително разселените лица; отново потвърждава техните неотменими права на човека и припомня задължението на държавите да ги защитават в съответствие с приложимото международно право; призовава ЕС и неговите държави членки ефективно да отстояват техните права в миграционната политика на ЕС и сътрудничеството си с държавите партньори в това отношение; изразява изключителна загриженост във връзка с безпрецедентния брой принудително разселени лица в резултат на нарушения на правата на човека (122 милиона към края на 2022 г.), който се удвои през последните 10 години;

Права на човека, стопанска дейност и търговия

15. подчертава ролята на търговията като основен инструмент за насърчаване и подобряване на положението с правата на човека в държавите партньори на ЕС; при все това отбелязва, че подобрението в някои от тези страни е незначително или въобще не се наблюдава такова; изразява съжаление относно вредното въздействие на прекомерните и експлоататорски стопански дейности върху правата на човека и демокрацията; призовава за бързо и амбициозно окончателно споразумение по Директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта с обвързващи правила на ЕС относно отговорното корпоративно поведение по отношение на правата на човека, трудовите и екологичните права и за своевременно финализиране на забраната на продуктите на принудителния труд, така че да се гарантира, че продуктите, произведени с принудителен труд, са забранени на пазара на Съюза;

Права на ЛГБТИК+ лица

16. изразява съжаление относно нарушенията на правата на човека, включително дискриминацията, преследването, насилието и убийствата на лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални, небинарни, интерсексуални и куиър (ЛГБТИК +) лица по света; изразява изключителна загриженост във връзка с разпространението на омраза и послания и законодателство срещу ЛГБТИК +, насочени към ЛГБТИК + лицата и защитниците на правата на човека; подновява призива си за пълното прилагане на Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г., в качеството ѝ на инструмент на ЕС за подобряване на

положението на ЛГБТИК+ по света;

Правата на детето

17. осъжда влошаването на зачитането на правата на детето и нарастващите нарушения на тези права, включително чрез насилие, ранни и принудителни бракове, сексуално насилие, включително генитално осакатяване, трафик, детски труд, набиране на деца войници, липса на достъп до образование и здравеопазване, недохранване и крайна бедност; подновява призива си за систематичен и последователен подход към утвърждаването и защитата на правата на децата във всички външни политики на ЕС;

Права на хората с увреждания

18. изразява загриженост във връзка с предизвикателствата пред пълноценното упражняване на правата на хората с увреждания, като например достъпа до образование, здравеопазване и заетост, и участието в политическия живот; отново призовава ЕС да подпомага държавите партньори в разработването на политики в подкрепа на лицата, полагащи грижи за хора с увреждания;

Права на възрастните хора

19. отново призовава ЕС и неговите държави членки да разработят нови начини за укрепване на правата на възрастните хора, като вземат предвид, наред с другото, многобройните предизвикателства, пред които те са изправени, като например възрастовата дискриминация, бедността, насилието и липсата на социална закрила;

Право на прехрана

20. припомня, че правото на храна, включително физическият и икономически достъп до подходяща храна или до средствата за снабдяване с нея, е право на човека; изразява изключителна загриженост относно предизвикателствата пред правото на прехрана в световен мащаб, особено в ситуации на война и конфликти; призовава ЕС и неговите държави членки да насърчават задължителни насоки относно правото на прехрана в рамките на системата на ООН;

Право на чиста, здравословна и устойчива околна среда

21. подчертава, че изменението на климата и неговото въздействие върху околната среда оказват пряко въздействие върху ефективното упражняване на всички права на човека; признава важната работа на организациите на гражданското общество, защитниците на правата на човека в областта на околната среда и активистите на коренното население за защитата на чиста, здравословна и устойчива околна среда; изразява съжаление относно риска, пред който са изправени защитниците на правата на човека в областта на околната среда и активистите на коренното население, и призовава за гарантиране на тяхната ефективна защита;

Правата на човека и цифровите технологии

22. изразява загриженост относно заплахата, която изкуственият интелект (ИИ) може да представлява за демокрациите и правата на човека, особено ако не е надлежно регулиран; приветства заключенията на Съвета от 26 юни 2023 г. за укрепване на ролята и лидерската позиция на ЕС в глобалното цифрово управление, по-специално позицията му на определящ фактор в глобалната цифрова нормативна уредба, и в този смисъл приветства предложението за регламент за хармонизиране на правилата относно ИИ, които трябва да защитават правата на човека, и предимствата, които ИИ може да предложи за благосъстоянието на хората;

Укрепване на инструментариума на ЕС за утвърждаване и защита на правата на човека и демокрацията по света

План за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията

23. Отбелязва, че изпълнението до момента на плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията от страна на ЕС и неговите държави членки, макар и съществено, все още изостава, по-специално, както беше заявено в междинния му преглед, поради безпрецедентните предизвикателства, пред които е изправен светът след приемането му, приветства в този смисъл укрепването на плана за действие за оставащия период от време, за да се увеличат максимално полезните взаимодействия и взаимното допълване между правата на човека и демокрацията на местно, национално и световно равнище;

Специален представител на ЕС за правата на човека

24. напълно подкрепя работата на СПЕС за правата на човека и неговия принос за видимостта и съгласуваността на действията на ЕС в областта на правата на човека във външните отношения на ЕС; подкрепя централната му роля в утвърждаването и защитата на правата на човека от страна на ЕС чрез ангажираност с трети държави и единомислещи партньори;

Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа и тематичната програма за правата на човека и демокрацията

25. припомня основната роля на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, включително неговата тематична програма за правата на човека и демокрацията, като водещ инструмент на ЕС за насърчаване и защита на правата на човека и демокрацията по света; подчертава необходимостта от ангажиране с гражданското общество във всички съответни външни дейности на ЕС; отново подчертава значението на рационализирането на основан на правата на човека подход в инструментите за външна дейност на ЕС;

Международните споразумения на ЕС

26. подчертава, че клаузите за правата на човека следва да се прилагат за всички международни споразумения на ЕС като „съществен елемент“, включително в секторните и инвестиционните споразумения; отбелязва, че до 2014 г. ЕС официално е активирал клаузите за правата на човека в рамките на две дузини

случая и оттогава е приел „подходящи мерки“ съгласно тези клаузи само веднъж; отново заявява, че с оглед на продължаващите нарушения на клаузите за правата на човека от страна на неговите държави партньори ЕС следва да реагира бързо и решително, включително като суспендира съответните споразумения, ако други варианти се окажат неефективни;

Диалози на ЕС за правата на човека

27. подчертава важната роля на диалозите за правата на човека в рамките на инструментариума на ЕС в областта на правата на човека и като ключово средство за изпълнението на плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията; подчертава, че тези диалози следва да разглеждат положението на всички права на човека и демокрацията със съответните държави; отбелязва, че диалозите за правата на човека следва да се разглеждат като ключов елемент от трайния ангажимент на ЕС, а не като самостоятелен инструмент; припомня, че тези диалози трябва да се използват в съчетание и взаимодействие с други инструменти; отново подчертава необходимостта от повдигане на въпроса за отделни случаи и гарантиране на подходящи последващи действия; призовава за повишаване на видимостта на тези диалози и резултатите от тях, включително чрез публикуването на съвместно изявление за медиите;

Глобален режим на санкции на ЕС в областта на правата на човека (ГРС)

28. приветства нарастващото използване на Глобалния режим на санкции на ЕС в областта на правата на човека като ключов политически инструмент в защитата на правата на човека и демокрацията от страна на ЕС в целия свят; отбелязва обаче предизвикателствата, които изискването за единодушие поставя при тяхното приемане, и отново призовава за въвеждането на гласуване с квалифицирано мнозинство за решенията във връзка с Глобалния режим на санкции; напълно подкрепя възможността за налагане на целенасочени санкции за борба с корупцията в рамките на ЕС в това отношение, което е отдавнашен приоритет на Парламента, независимо дали чрез включването им в Глобалния режим на санкции или с различен режим; подчертава необходимостта от пълно прилагане на санкциите и призовава за справяне със заобикалянията;

Дейности в подкрепа на демокрацията

29. отново изразява своята загриженост във връзка със засилващите се атаки на авторитарни и нелиберални режими срещу демокрацията и демократичните стандарти; подчертава, че защитата на демокрацията и подкрепата за нея по света все повече се превръщат в геополитически и стратегически интерес; отново подчертава значението на мисиите на ЕС за наблюдение на избори и приноса на Парламента за разработването и усъвършенстването на тяхната методика; призовава за увеличаване на ресурсите на Групата на Европейския парламент за подкрепа на демокрацията и координация на избори;

Подкрепа на ЕС за защитниците на правата на човека

30. изразява изключителна загриженост във връзка с нападенията и тормоза на защитници на правата на човека, както и на техните семейства, общности и

адвокати, и счита, че все по-сложните средства, използвани за преследването им, са особено обезпокоителни; подкрепя безрезервно работата на защитниците на правата на човека и действията на ЕС за гарантиране на тяхната закрила в световен мащаб; призовава за пълното и последователно прилагане на насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека от страна на ЕС и неговите държави членки; призовава за усилия за повишаване на видимостта на действията и каналите на ЕС за закрила и подкрепа на защитниците на правата на човека: отново призовава Комисията да поеме проактивна роля в създаването на общоевропейска схема за многократни визи за защитници на правата на човека, които са изложени на риск;

Борба с безнаказаността и корупцията

31. подчертава, че както безнаказаността, така и корупцията позволяват и задълбочават нарушенията на правата на човека и упадъка на демокрацията; приветства антикорупционните действия във външните политики на ЕС в съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 3 май 2023 г. относно борбата с корупцията (JOIN (20203) 0012); подкрепя разпоредбите за борба с корупцията, включени в търговските споразумения на ЕС с държави извън ЕС; подчертава важната роля на гражданското общество в държавите извън ЕС в надзора на борбата срещу безнаказаността и корупцията;

Действия на ЕС на многостранно равнище

32. отново подчертава необходимостта ЕС и неговите държави членки да изразяват единна позиция в рамките на ООН и в други многостранни форуми; призовава ЕС и неговите държави членки да гарантират отделно и постоянно място на Съюза в многостранните форуми, включително в Съвета за сигурност на ООН; призовава делегациите на ЕС да играят по-голяма роля в многостранните форуми, за които те следва да разполагат с подходящи ресурси;

33. приветства политическата и финансовата подкрепа, която ЕС предоставя на Международния наказателен съд (МНС), включително на службата на прокурора на МНС; призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да подкрепят МНС с необходимите средства и ресурси и да използва всички инструменти, с които разполага, за да засили борбата срещу безнаказаността в световен мащаб;

Подход „Екип Европа“

34. изразява съжаление относно случаите на различни подходи към защитата и насърчаването на правата на човека в държави извън ЕС, наблюдавани в посолствата на държавите членки и делегациите на ЕС; подчертава, че посолствата на държавите – членки на ЕС, следва да играят все по-голяма роля в насърчаването и защитата на правата на човека като приоритет, като същевременно подкрепят гражданското общество в държави извън ЕС; отбелязва, че тази отговорност не следва да се носи изцяло от делегациите на ЕС; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си за насърчаване и защита на правата на човека и демокрацията в световен мащаб;

°

° °

35. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на специалния представител на Европейския съюз за правата на човека, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета за сигурност на ООН, на генералния секретар на ООН, на председателя на 77-ата сесия на Общото събрание на ООН, на председателя на Съвета на ООН по правата на човека, на върховния комисар на ООН по правата на човека и на ръководителите на делегации на Европейския съюз.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Всяка година Европейският парламент приема три годишни доклада относно външната политика, политиката на сигурност и отбрана на ЕС и неговата политика в областта на правата на човека.

Трите доклада се отнасят до:

- изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност — годишен доклад за 2023 г. (въз основа на доклада на върховния представител на Съюза по въпросите на външната политика до Европейския парламент относно общата външна политика и политика на сигурност) — компетентност на комисията AFET,
- правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2023 г. (въз основа на годишния доклад на ЕС относно правата на човека и демокрацията по света за 2022 г.) — компетентност на подкомисията DROI, и
- изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2023 г. (въз основа на доклада на върховния представител на Съюза по въпросите на външната политика до Европейския парламент относно общата външна политика и политика на сигурност) — компетентност на подкомисията SEDE.

Посочените доклади наблюдават и оценяват прилагането на общата външна политика и политика на сигурност, включително политиката на ЕС в областта на правата на човека и общата политика за сигурност и отбрана. Те са ключов елемент от приноса на Европейския парламент към изготвянето на външната политика на ЕС, най-вече по отношение на засиленото право на контрол, предоставено на Европейския парламент с Договора от Лисабон. От съществено значение е Европейският парламент да отговаря на годишните доклади на други институции веднага след публикуването им.